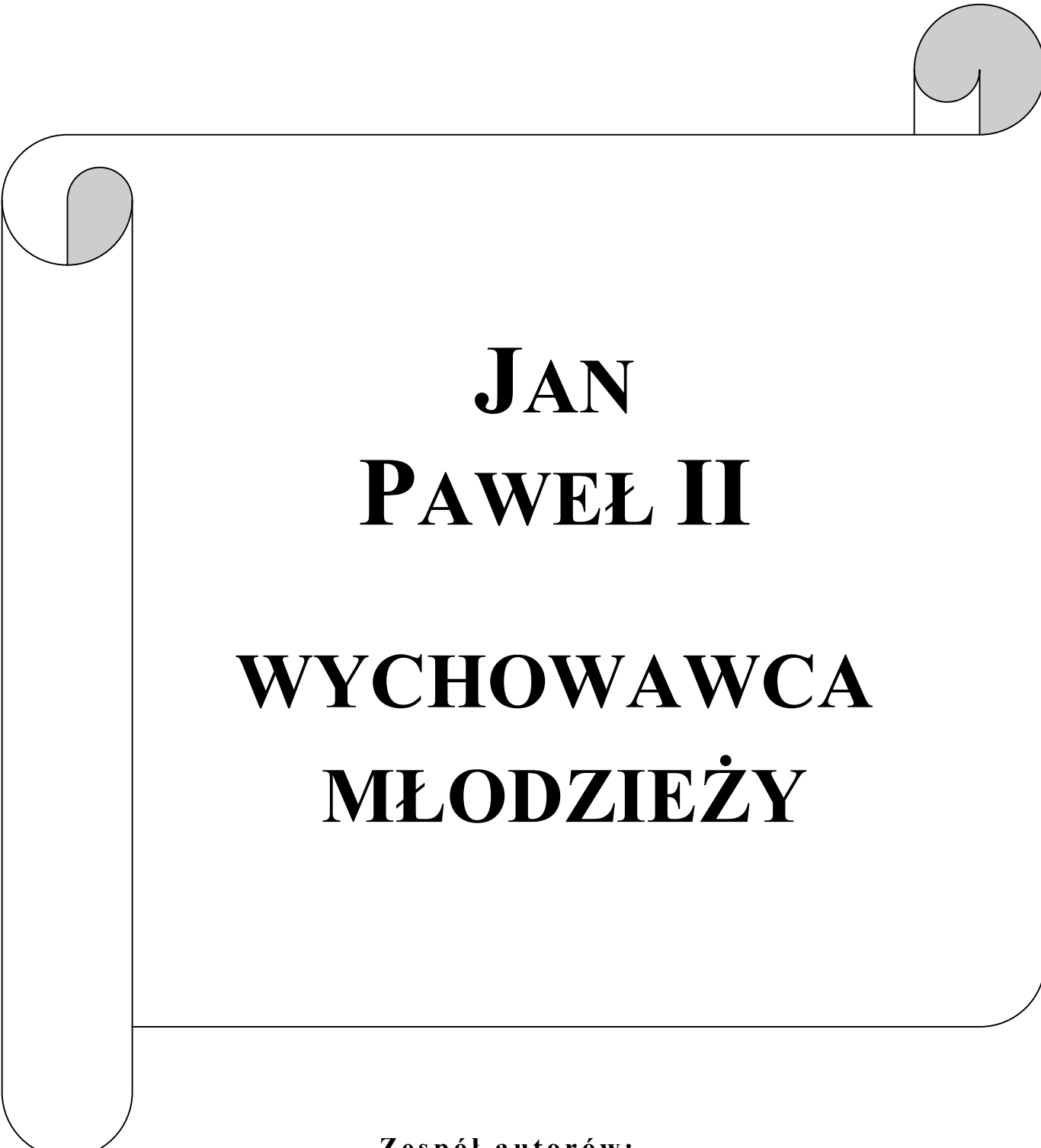

KATECHEZY NA DZIEŃ PAPIESKI 2008

**JAN
PAWEŁ II**

**WYCHOWAWCA
MŁODZIEŻY**

Zespół autorów:

Renata Chrzanowska, Helena Karolczyk-Wysogład, Artur Nowak,
Miroslaw Piskorz, dk. Marcin Rozmus

Redakcja:

ks. Tadeusz Panuś, ks. Paweł Gawron
Kraków 2008

JAN PAWEŁ II – WYCHOWAWCA DZIECI I MŁODZIEŻY

katecheza dla klas I-III szkoły podstawowej

1. CEL KATECHEZY:

- Wyjaśnienie istoty wychowania według nauczania Jana Pawła II;
- Ukazanie Jana Pawła II jako wzoru wychowawcy;
- Kształtowanie w dzieciach postawy szczerzej troski i bezinteresownej służby wobec każdej osoby, poczucia sprawiedliwości, poszanowania dla wartości życia ludzkiego.

2. SŁOWA KLUCZE:

wychowanie, bezinteresowna pomoc, sprawiedliwość, wartość życia

3. UWAGI METODYCZNE:

a. pomoce dydaktyczne:

portret Jana Pawła II, obrazki Ojca Świętego z dziećmi i młodzieżą, tekst i płyta z piosenką *Santo subito* „Arki Noego”, karty ze słowami wyjaśniającymi wychowanie (materiały pomocnicze).

b. metody:

pogadanka, ćwiczenie muzyczne, pokaz, burza mózgów, ćwiczenie plastyczne

c. literatura i środki audiowizualne:

- Encyklika *Evangelium vitae* Ojca Świętego Jana Pawła II do biskupów, do kapłanów i diakonów, do zakonników i zakonnice oraz do wszystkich ludzi dobrej woli o wartości i nienaruszalności życia ludzkiego;
- Orędzie Jana Pawła II na XVIII Światowy Dzień Pokoju: *Pokój i młodzi idą razem*. Watykan, 8.12.1984 r.;
- List apostolski Jana Pawła II: *Wielkie wyzwanie przyszłości* z okazji Międzynarodowego Roku Młodych. Watykan, 31 marca 1985 r.;
- Homilia w czasie liturgii słowa skierowana do młodzieży zgromadzonej na Westerplatte. Gdańsk, 12 czerwca 1987 r.;
- Orędzie Ojca Świętego Jana Pawła II do Młodzieży Całego Świata z okazji VI Światowego Dnia Młodzieży: *Otrzymaliście Ducha przybrania za synów (Rz 8,15)*. Jasna Góra, 14 – 15 sierpnia 1991 r.;
- Przemówienie Jana Pawła II do młodzieży. Poznań, 3 czerwca 1997 r.;
- Homilia Jana Pawła II na zakończenie Światowego Dnia Młodzieży: *Panie, do kogóż pójdziemy*. Rzym, 20 sierpnia 2000 r.

4. PLAN KATECHEZY:

A. WSTĘP

Piosenka: *Santo subito*

Ćwiczenie: *Jakim człowiekiem był Jan Paweł II?*

- czas ok. 10 min

B. ROZWINIĘCIE

Ćwiczenie: *Co to jest wychowanie?*

Pogadanka: *Jan Paweł II – wychowawca dzieci i młodzieży*

- czas ok. 25 min.

C. ZAKOŃCZENIE

Wspólny śpiew: *Santo subito*

Modlitwa: *Dziękuję za..., proszę o...*

- czas ok. 10 min.

5. PRZEBIEG KATECHEZY:

A. WSTĘP

Katechezę rozpoczynamy piosenką „Arki Noego” *Santo subito*, prosząc, aby po wysłuchaniu utworu dzieci nazwały osobę, o której ona mówi. Po prawidłowej odpowiedzi, że jest to papież Jan Paweł II, umieszczamy w centralnym miejscu tablicy jego portret.

Następnie dzieci otrzymują teksty piosenki (klasy pierwszej można przeczytać tekst) *Santo subito*. W tekście mają podkreślić czasowniki (lub je wymienić), które odpowiadzą na pytanie: *Jakim człowiekiem był Jan Paweł II?*

Przykładowe odpowiedzi:

- szanował ludzi
- modlił się
- niósł nadzieję
- nauczał ludzi
- wychowywał dzieci i młodzież

Na koniec tej części katecheta prezentuje różne ilustracje ukazujące Jana Pawła II. Spośród nich uczniowie wybierają te, które przedstawiają Ojca Świętego w otoczeniu dzieci i młodzieży. Wybrane obrazki przypinamy wokół portretu Jana Pawła II.

B. ROZWIĘCIE

Tę część katechezy rozpoczynamy ćwiczeniem: *Co to jest wychowanie?*

Dzielimy klasę na grupy pięcioosobowe. Uczniowie otrzymują karty ze słowami (materiały pomocnicze B), które mają ułożyć tak, aby powstało zdanie wyjaśniające: *Co to jest wychowanie według Jana Pawła II*. Podczas pracy nie można ze sobą rozmawiać, ale można zmieniać położenie swojej karty według uznania. Po ułożeniu zdania dzieci głośno je odczytują.

WYCHOWANIE JEST – STAWANIEM SIĘ CZŁOWIEKA CORAZ BARDZIEJ CZŁOWIEKIEM

Następnie przeprowadzamy pogadankę wyjaśniającą znaczenie tego zdania i ukazującą Jana Pawła II jako wychowawcę dzieci.

Przykładowe pytania:

- Kogo Jan Paweł II nazywał nadzieją Kościoła i przyszłością świata?
- O co Ojciec Święty prosił dzieci?

Jako podsumowanie, można wykorzystać poniższą wypowiedź:

Ojciec Święty troszczył się o wychowanie młodego pokolenia, ponieważ uważał, że są oni nadzieją Kościoła i przyszłością świata. Prosił młodych, aby nie obawiali się głębokich pragnień szczęścia, prawdy i piękna. Rozwijając swoje zdolności powinni wzrastać w poczuciu odpowiedzialności za prawidłowe relacje międzypersonalne (bezinteresowna pomoc i troska o drugiego człowieka, zwłaszcza najbardziej potrzebującego).

Jan Paweł II chciał, aby już w dzieciach kształtowano poszanowanie dla wartości życia ludzkiego mówiąc „Dzieci winny wzrastać we właściwej wolności wobec dóbr materialnych, w przekonaniu, że więcej wart jest człowiek z racji tego czym jest, niż ze względu na to, co posiada”. W pokonywaniu przeszkód, które hamują rozwój dziecka powinien pomagać wychowawca, który jest współpracownikiem Boga-wychowawcy. Jan Paweł II wobec Boga stale przyjmował postawę wychowanka, dlatego dla młodego pokolenia stał się on niekwestionowanym wzorem wychowawcy. Dzięki wewnętrznej spójności słowa i życiowej postawy Ojca Świętego, młodzież widziała w nim czytelny znak Bożego Ojcostwa. Papież był także świadkiem, że młodość nie jest kwestią wieku, lecz przyłgnięciem do świata Boga, który każdego, wszystko i stale odnawia czyniąc młodym.

Na zakończenie tej części uczniowie zapisują krótką notatkę w zeszycie np. według poniższego wzoru:

Temat: **Jan Paweł II- wychowawca dzieci i młodzieży.**

WYCHOWANIE JEST – STAWANIEM SIĘ CZŁOWIEKA CORAZ BARDZIEJ CZŁOWIEKIEM (Jan Paweł II)

- dzieci wklejają tekst piosenki *Santo subito*
- zadanie:
  - Uczniowie kl. I rysują sytuację przedstawiającą ich bezinteresowną pomoc drugiej osobie.
  - Uczniowie kl. II i III wypiszą przykłady bezinteresownej pomocy i troski o drugiego człowieka.

C. ZAKOŃCZENIE

Podsumowanie katechezy może stanowić wspólny śpiew *Santo subito*, po którym katecheta przypomina dzieciom, że Ojciec Święty zwracał się do młodych ludzi z prośbą aby pamiętali, iż więcej wart jest człowiek z racji tego czym jest, niż ze względu na to, co posiada. Kończąc katechezę dzieci w modlitwie spontanicznej dziękują za rodziców, którzy ich wychowują, za wychowawcę Jana Pawła II, proszą o możliwość rozwijania własnych zdolności i umiejętność służenia pomocą drugiej osobie, bycie dobrym, sprawiedliwym człowiekiem.

6. MATERIAŁY POMOCNICZE:

A. Tekst piosenki: *Santo subito*

„Kto chodzi po wodzie buduje na skale
Szanują go ludzie kochają górale
Kto modli się stale przynosi nadzieję
Kto walczy wytrwale na końcu się śmieje

Santo subito-Santo! Subito santo-Santo!
Święty natychmiast-święty!
Santo-nie ma to tamto

Kto niebo otwiera dla innych ludzi
Chociaż wcale nie krzyczy ze snu ich budzi
Kto pokój przynosi dla wszystkich ludzi
Chociaż lata mijają On zawsze jest młody.”

B. KARTY ZE SŁOWAMI

WYCHOWANIE JEST

STAWANIEM SIĘ

CZŁOWIEKA

CORAZ

BARDZIEJ

CZŁOWIEKEM

JAN PAWEŁ II – WYCHOWAWCA DZIECI I MŁODZIEŻY

katecheza dla klas IV-VI szkoły podstawowej

1. CEL KATECHEZY:

- Zapoznanie uczniów z nauczaniem Jana Pawła II dotyczącym wychowania;
- Zachęcenie do realizacji zadań wynikających z nauczania Ojca Świętego;
- Wyjaśnienie pojęcia *Pokolenie JP II*;
- Kształtowanie postawy odpowiedzialności młodego pokolenia za tworzenie świata.

2. SŁOWA KLUCZE:

młodość, młodzież, zadanie.

3. UWAGI METODYCZNE:

a. pomoce dydaktyczne:

fragmenty wypowiedzi Jana Pawła II (materiały pomocnicze B)), duży schemat na tablicy (materiały pomocnicze A), karty pracy dla grup (materiały pomocnicze C).

b. metody:

burza mózgów, wykład, praca z tekstem.

c. literatura i środki audiowizualne:

- Orędzie Jana Pawła II na XVIII Światowy Dzień Pokoju: *Pokój i młodzi idą razem*. Watykan, 8 grudnia 1984 r.;
- Orędzie Ojca Świętego Jana Pawła II do Młodzieży Całego Świata z okazji VI Światowego Dnia Młodzieży: *Otrzymałście Ducha przybrania za synów (Rz 8,15)*. Jasna Góra, 14 – 15 sierpnia 1991 r.;
- Homilia w czasie liturgii słowa skierowana do młodzieży zgromadzonej na placu Mickiewicza, *Poznań, 3 czerwca 1997r.*
- <http://www.jp2f.opoka.org.p>

4. PLAN KATECHEZY:

A. WSTĘP

Modlitwa

Ćwiczenie: *Młodość*

- czas ok. 10 min

B. ROZWINIĘCIE

Pogadanka: *Papież a młodzi*

Wykład: *Pokolenie JP II*

Ćwiczenie: *Mów do nas Ojczy Świąty*

- czas ok. 25 min.

C. ZAKOŃCZENIE

Ćwiczenie: *Apel Jasnogórski*

- czas ok. 10 min.

5. PRZEBIEG KATECHEZY:

A. WSTĘP

Katechezę rozpoczynamy wspólną modlitwą np. *Ojcze Nasz*.

Następnie przechodzimy do ćwiczenia: *Młodość*.

Katecheta zadaje pytanie młodzieży:

- Z czym kojarzy wam się słowo *młodość*?

Odpowiedzi należy wpisać w diagram rozrysowany na tablicy lub arkuszu szarego papieru (materiały pomocnicze A). Następnie katecheta omawia z uczniami odpowiedzi, wybierając te, które:

- przyczyniają się do rozwoju młodego człowieka,
- są neutralne,
- mogą działać na szkodę człowieka

Podsumowaniem może być nawiązanie do wypowiedzi Jana Pawła II na temat *młodości*.

Wybrany uczeń odczytuje fragment:

„Głównym moim odkryciem z tego okresu, kiedy w duszpasterstwie skoncentrowałem się przede wszystkim na młodzieży, było odkrycie istotnego znaczenia *młodości*. Co to jest *młodość*? *Młodość* to nie tylko pewien okres życia ludzkiego odpowiadający określonej liczbie lat, ale to jest zarazem czas dany każdemu człowiekowi i równocześnie zadany mu przez opaczność. W tym czasie szuka On odpowiedzi na podstawowe pytania (...)szuka nie tylko sensu życia, ale szuka konkretnego projektu wedle, którego to swoje życie ma zacząć budować”(Jan Paweł II).

B. ROZWINIĘCIE

Tę część rozpoczynamy od pogadanki *Papież a młodzi*, w której warto wykorzystać poniższe pytania:

- W jaki sposób Jan Paweł II okazywał swoją miłość młodym ludziom?
- Co to są Światowe Dni Młodzieży?
- Co to jest pokolenie JP II?

Podsumowaniem wypowiedzi uczniów może być krótki wykład: *Pokolenie JP II* w oparciu o odczytany tekst:

„Przynależć do Pokolenia JP2 – to być świadkiem Chrystusa, jak był nim Papież Jan Paweł II. Być świadkiem Chrystusa i nieść Dobrą Nowinę do swoich rówieśników, do ludzi różnych religii i kultur, jednocześnie darząc każdego należnym szacunkiem.

Przynależć do Pokolenia JP2 – to spojrzeć na swoje życie w świetle Chrystusa Zbawiciela, zaufać Mu i złożyć w ofierze całe swe życie.

Przynależć do Pokolenia JP2 – to wyznawać Boga jako Dawcę i Pana życia. Szanować każde ludzkie życie od momentu poczęcia do chwili naturalnej śmierci.

Przynależć do Pokolenia JP2 – to być wiernym wartościom chrześcijańskim wbrew różnicom politycznym. Być sprawiedliwym w wymiarze społecznym, to zauważać duchowe i materialne potrzeby innych, to umieć współczuć problemom ludzkim bez poniżania godności drugiego człowieka”.

Następną część stanowi ćwiczenie: *Mów do nas Ojcze Święty*

Katecheta dzieli klasę na grupy, każdej wręcza fragment z wypowiedziami Jana Pawła II (materiały pomocnicze B) oraz diagram (materiały pomocnicze C). Zadaniem uczniów jest wypełnienie otrzymanego diagramu w oparciu o wypowiedzi Ojca Świętego.

Po wypełnienie każda grupa prezentuje efekt swojej pracy.

Uwaga:

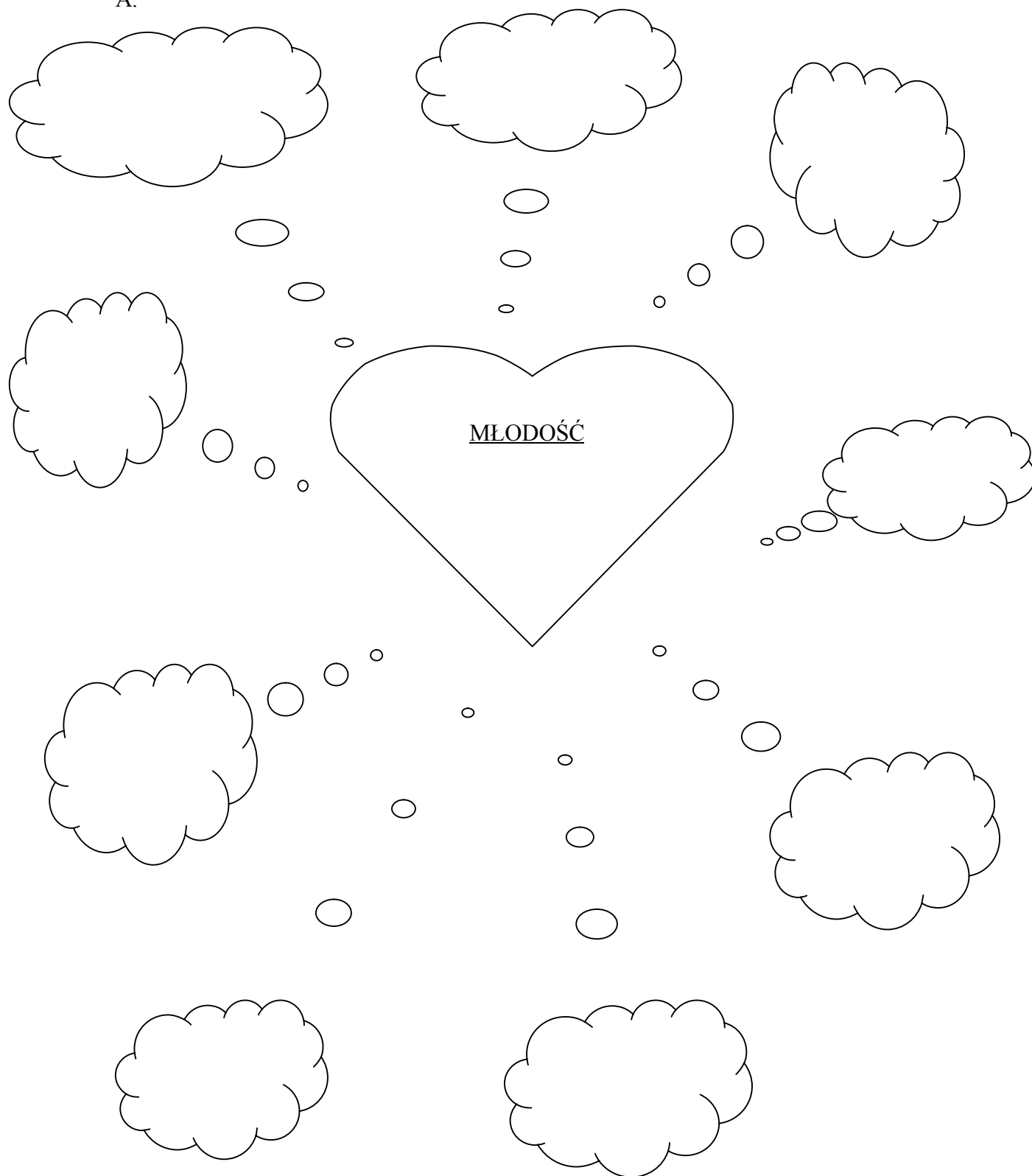
W przypadku klas IV - można wraz z dziećmi przeczytać cytaty, naprowadzić ich na słowa klucze każdego cytatu (pokój, wolność, braterstwo, świętość) i poprosić, by każda grupa na

6. MATERIAŁY POMOCNICZE:

A.

B.

Grupa 1:

„Droga, która prowadzi w przyszły wiek, zależy od Was. Przyszłość pokoju znajduje się w Waszych sercach. Przenika Was pragnienie pokoju, które dzieli z Wami wielu ludzi.”

Orędzie na XVIII Światowy Dzień Pokoju

Grupa 2:

„ (...)to wielkie zadanie odnosi się szczególnie do was, młodzi, abyście budowali społeczność bardziej sprawiedliwą i bardziej solidarną. Przywilejem synów Bożych jest również wolność "Ku wolności wyswobodził nas Chrystus" (Ga 5, 1). To wyzwolenie dokonane przez Chrystusa jest wyzwoleniem od grzechu, będącego źródłem zniewoleń ludzkich.”

Orędzie Ojca Świętego Jana Pawła II do młodzieży całego świata z okazji VI Światowego Dnia Młodzieży

Grupa 3:

„Pragnienie braterstwa i wielorakiej solidarności przynosicie z sobą. Wy, Młodzi a nie pragnienie wzajemnej walki człowieka przeciw człowiekowi(...)”

List do Młodych całego świata Ojca Świętego okazji Międzynarodowego Roku Młodzieży

Grupa 4:

„(...)ważna jest w życiu duchowym osobista łączność z Chrystusem, którą trzeba ciągle odnawiać i pogłębiać. W jaki sposób to czynić? Przede wszystkim przez modlitwę. Moi drodzy, módlcie się i uczcie się modlitwy, czytajcie i rozważajcie słowo Boże, umacniajcie więź z Chrystusem w sakramencie pokuty i Eucharystii, zgłębiajcie problemy życia wewnętrznego i apostołstwa w młodzieżowych wspólnotach, zespołach, ruchach, organizacjach kościelnych, których jest teraz wiele w naszym kraju.”

Homilia w czasie liturgii słowa skierowana do młodzieży zgromadzonej na placu Mickiewicza

Grupa 5:

I dlatego też życzę Wam, Młodym, aby Wasze "wzrastanie w latach i w mądrości" dokonywało się przez obcowanie z przyrodą. Miejcie na to czas! Nie żałujcie go! Podejmujcie również trud i wysiłek, jaki to obcowanie niesie czasem z sobą (...)stanowi on zarazem element zdrowego odpoczynku, który jest Wam potrzebny, na równi ze studiami i z pracą.

List do młodych całego Świata Ojca Świętego z Okazji Międzynarodowego roku młodzieży

Grupa 6:

„młodzi nie lękajcie się świętości!" Wzbijajcie się na wysokie szczyty, bądźcie pośród tych, którzy pragną osiągnąć cele godne synów Bożych. Uwielbiajcie Boga waszym życiem!”

Orędzie Ojca Świętego Jana Pawła II do młodzieży całego świata z okazji VI Światowego Dnia Młodzieży

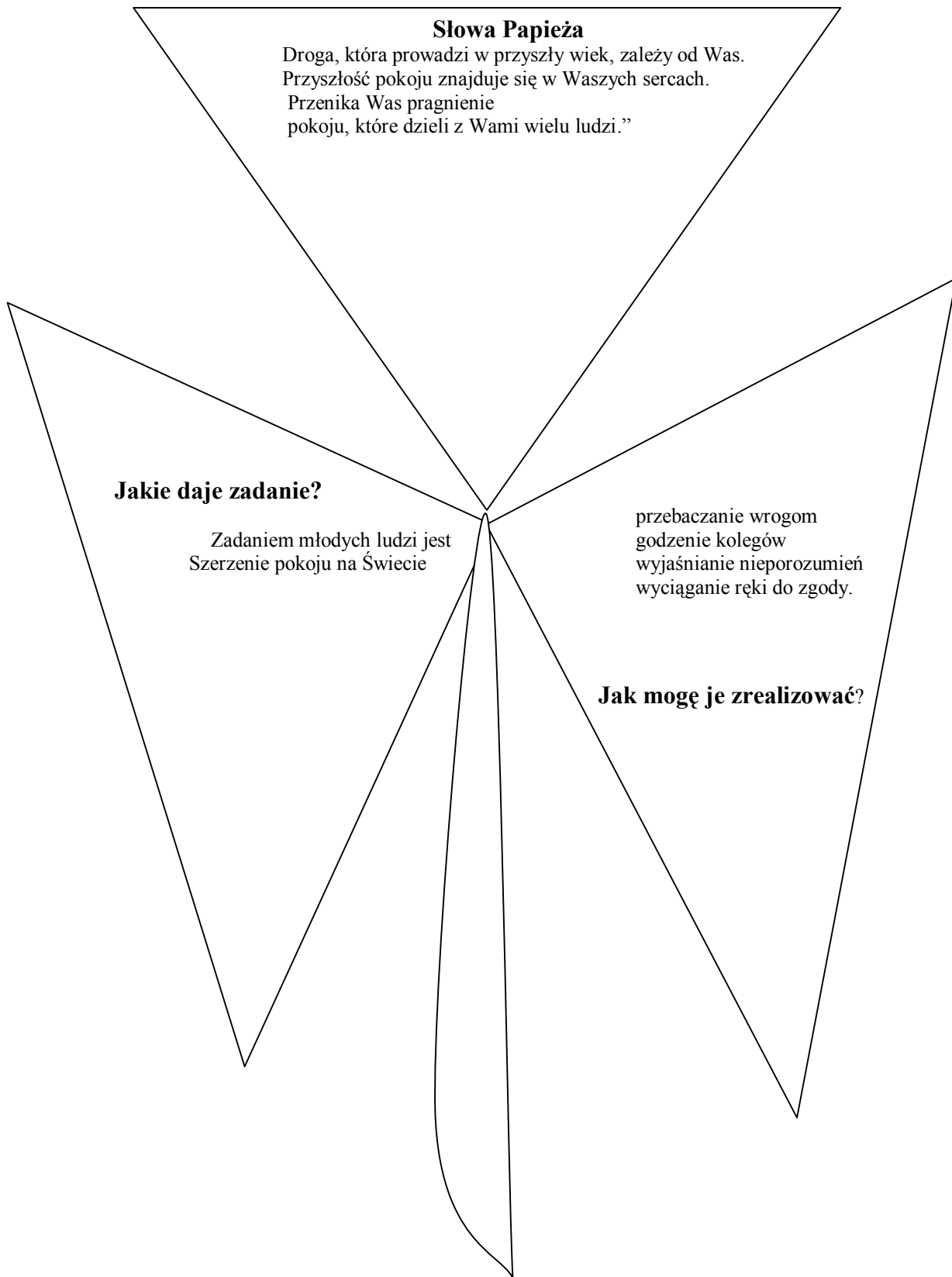
Grupa 7:

Bądźcie w tym świecie nosicielami wiary i nadziei chrześcijańskiej, żyjąc miłością na co dzień. Bądźcie wiernymi świadkami Chrystusa zmartwychwstałego, nie cofajcie się nigdy przed przeszkodami, które piętrzą się na ścieżkach waszego życia. Liczę na was

Homilia w czasie liturgii słowa skierowana do młodzieży zgromadzonej na placu Mickiewicza

C. Przykładowy diagram

- Rozwiązanie dla grupy 1:

D. Zwrotka Apelu Jasnogórskiego

Maryjo jesteśmy młodzi
Już dzisiaj zależy
Od polskiej młodzieży
Następne tysiąc lat.

JAN PAWEŁ II – WYCHOWAWCA MŁODZIEŻY

katecheza dla gimnazjum

1. CEL KATECHEZY:

- Ukazanie Jana Pawła II jako wychowawcy;
- Zapoznanie ze słowami Jana Pawła II skierowanymi do młodzieży;
- Kształtowanie postawy otwartej na przyjmowanie zasad wychowawczych.

2. SŁOWA KLUCZE:

wychowanie, świat wartości

3. UWAGI METODYCZNE:

a. pomoce dydaktyczne:

teksty z fragmentami przemówień papieskich (materiały pomocnicze), kartki papieru A-4, duży arkusz papieru

b. metody:

pogadanka, praca z tekstem, burza mózgów

c. literatura i środki audiowizualne:

- List apostolski Jana Pawła II z okazji Międzynarodowego Roku Młodych. Watykan, 31.03.1985 r.;
- Orędzie Jana Pawła II do Młodzieży Całego Świata z okazji VI Światowego Dnia Młodzieży. Watykan, 15 sierpnia 1990 r.;
- Homilia Jana Pawła II na zakończenie Światowego Dnia Młodzieży. Rzym, 20 sierpnia 2000 r.;
- Przemówienie Jana Pawła II do młodzieży. Poznań, 3 czerwca 1997 r.;
- Orędzie Jana Pawła II na XVIII Światowy Dzień Pokoju. Watykan, 8 grudnia 1984 r.;
- Homilia w czasie liturgii słowa skierowana do młodzieży zgromadzonej na Westerplatte. Gdańsk, 12 czerwca 1987 r.

4. PLAN KATECHEZY:

A. WSTĘP

Pogadanka: *Kto dziś wychowuje?*

- czas ok. 5 min.

B. ROZWINIĘCIE

Ćwiczenie: *Wychowanie*

Pogadanka: *Czy przyjęcie zasad może wychować?*

- czas ok. 25 min.

C. ZAKOŃCZENIE

Ćwiczenie: *Dekalog Jana Pawła II dla młodych*

- czas ok. 15 min.

5. PRZEBIEG KATECHEZY:

A. WSTĘP

Katechezę rozpoczynamy wspólną modlitwą np. śpiewem piosenki *Nie lękajcie się*.

Następnie przechodzimy do pogadanki: *Kto dziś wychowuje?*, w której warto wykorzystać pytania:

- Co ma wpływ na nasze wychowanie?
- Kto dziś nas wychowuje?

Na koniec należy krótko podsumować wypowiedzi młodzieży nawiązując do tematu katechezy *Jan Paweł II – wychowawca młodzieży*. Korzystając z wypowiedzi uczniów zwracamy uwagę na to, w jaki sposób Jan Paweł II kształtował młode pokolenie nieustannie widząc w nich nadzieję Kościoła i świata.

B. ROZWIĘCIE

Główna część katechezy to ćwiczenie: *Wychowanie*.

Katecheta dzieli młodzież na 6 grup. Każda z nich otrzymuje fragment wypowiedzi Jana Pawła II (materiały pomocnicze), do którego należy postawić jak największą ilość pytań. Wszystkie pytania, bez dyskusowania i oceniania, należy zapisać na kartce A4. (czas pracy – maksymalnie 7 min.)

Następnie młodzież wybiera z zapisanych pytań jedno, na które cała grupa chciałaby uzyskać odpowiedź. Szukają wspólnie odpowiedzi na nie. Po czym prezentują efekty pracy na forum klasy.

Po wykonaniu ćwiczenia przechodzimy do pogadanki *Czy przyjęcie zasad może wychować?*, w której można wykorzystać poniższe pytania:

- Czym się różni prawo naturalne od prawa stanowionego?
- Co to jest *Dekalog*?
- Dlaczego warto w życiu zachowywać *Dekalog*?

C. ZAKOŃCZENIE

W tej części proponuje się ćwiczenie: *Dekalog Jana Pawła II dla młodych*.

Uczniowie wykorzystując fragmenty z poprzedniego zadania, wspólnie próbują ustalić dziesięć zasad, które mogą stanowić wskazówki Ojca Świętego dla młodych ludzi jak powinni żyć w dzisiejszym świecie.

Propozycje zapisujemy na dużym arkuszu papieru zatytułowanym: *Dekalog Jana Pawła II dla młodych*.

Na zakończenie czytamy wspólnie ułożony dekalog. Uczniowie wpisują jego treść pod tematem katechezy.

6. MATERIAŁY POMOCNICZE:

Materiały do pracy w grupach:

Grupa I

Chodzi tu zarazem o pełną i dogłębną autentyczność człowieczeństwa, o taką autentyczność rozwoju ludzkiej osobowości, kobiecej czy męskiej, z wszystkimi właściwościami, jakie stanowią niepowtarzalny rys tej właśnie osobowości, a równocześnie wywołują wieloraki rezonans w życiu środowisk i wspólnot, poczynając od samej rodziny. Każdy z Was ma w jakiś sposób przyczynić się do bogactwa tych wspólnot przede wszystkim przez to, kim jest. Czyż nie w tym kierunku właśnie otwiera się owa młodość, jaka jest "osobowym" bogactwem każdej i każdego wśród Was? Człowiek odczytuje siebie, swoje człowieczeństwo, równocześnie jako własny świat wewnętrzny - i jako swoisty obszar bytowania "z drugimi": "dla drugich".

Tutaj właśnie przykazania Dekalogu i Ewangelii posiadają znaczenie decydujące - w szczególności zaś przykazanie miłości, które otwiera człowieka w stronę Boga

- i w stronę bliźnich. Miłość jest "więzią doskonałości" (38). Przez nią najpełniej dojrzewa człowiek oraz międzyludzkie braterstwo. Dlatego miłość jest "największa" (39), jest pierwszym wśród wszystkich przykazań, jak uczy Chrystus (40), w nim też wszystkie inne zawierają się i jednoczą.

List apostolski Jana Pawła II z okazji Międzynarodowego Roku Młodych. Watykan, 31 marca 1985 r.

Grupa II

Powracając do waszych rodzinnych ziem, postawcie Eucharystię w centrum swojego życia osobistego i wspólnotowego. Kochajcie ją, adorujcie ją, sprawujcie ją przede wszystkim w niedzielę, dzień Pański. Żyjcie Eucharystią, dając świadectwo miłości Boga do ludzi. Powierzam wam, drodzy przyjaciele, to co jest największym darem Boga dla nas, pielgrzymów na drogach czasu, ale żywiących w sercu pragnienie wieczności. Oby w każdej wspólnocie mógł być zawsze kapłan, który sprawuje Eucharystię. Dlatego proszę Boga, aby rozkwitały wśród was liczne i święte powołania do kapłaństwa. Kościół potrzebuje tych, którzy sprawować będą również dzisiaj z czystym sercem Eucharystyczną ofiarę. Kościół nie może być pozbawiony napelnionej miłością i wyzwajającej obecności Jezusa żywego w Eucharystii!

Wy sami jesteście żarliwymi świadkami obecności Chrystusa na naszych ołtarzach. Niech Eucharystia kształtuje wasze życie i życie rodzin, które założycie. Niech ona kieruje wszystkimi waszymi wyborami życiowymi. Eucharystia - żywa i rzeczywista obecność miłości Boskiej Trójcy - niech was natchnie ideałami solidarności i da wam żyć w komunii z waszymi braćmi, rozsianymi po wszystkich zakątkach globu. Z uczestnictwa w Eucharystii niech wypłytnie zwłaszcza nowy rozkwit powołań do życia zakonnego, który zapewni w Kościele obecność świeżych i wielkodusznych sił do wielkiego zadania nowej ewangelizacji. Jeśli ktoś z was, drodzy chłopcy i dziewczęta, odczuwa, że Pan go powołuje, by oddać się Mu całkowicie, kochając Go "sercem niepodzielonym" - niech nie pozwoli się powstrzymać wątpliwościom czy obawom. Niech wypowie odważnie swoje "tak" bez zastrzeżeń, ufając Temu, który jest wierny we wszystkich swoich obietnicach. Czyż to nie On zapewnił, że kto wszystko opuścił dla Niego, otrzyma stokroć więcej już tutaj, a później życie wieczne?

Homilia Jana Pawła II na zakończenie Światowego Dnia Młodzieży. Rzym, 20 sierpnia 2000 r.

Grupa III

"Poznacie prawdę, a prawda was wyzwoli" (J 8, 32); uczyni was wolnymi. W słowach tych zawiera się podstawowe wymaganie i przestroga zarazem. Jest to wymaganie rzetelnego stosunku do prawdy jako warunek prawdziwej wolności. Jest to równocześnie przestroga przed jakąkolwiek pozorną wolnością, przed wolnością rozumianą powierzchownie, jednostronnie, bez wniknięcia w całą prawdę o człowieku i o świecie. Chrystus przeto również i dziś, po dwóch tysiącach lat, staje wśród nas jako Ten, który przynosi człowiekowi wolność opartą na prawdzie..."

"Ku wolności wyswobodził nas Chrystus" (Ga 5, 1). To wyzwolenie dokonane przez Chrystusa jest wyzwoleniem od grzechu, będącego źródłem zniewoleń ludzkich. Święty Paweł mówi: "Dzięki jednak niech będą Bogu za to, że gdy byliście niewolnikami grzechu, daliście z serca posłuch nakazom tej nauki, której was oddano, a uwolnieni od grzechu oddaliście się w niewolę sprawiedliwości" (Rz 6, 17-18). Wolność jest więc darem i jednocześnie podstawowym zobowiązaniem każdego chrześcijanina: "Nie otrzymaliście przecież ducha niewoli..." (Rz 8, 15) - napomina święty Paweł. Sprawą bardzo ważną i zasadniczą jest wolność zewnętrzna, zagwarantowana przez słuszne prawa cywilne. Słusznie więc cieszymy się, że powiększa się dziś coraz bardziej ilość krajów, w których respektowane są podstawowe prawa osoby ludzkiej, pomimo że często wymagało to wysokiej ceny ofiar i krwi. Wolność zewnętrzna jednak - choć tak drogocenna - sama w sobie nie może wystarczyć. U jej źródeł powinna być zawsze wolność wewnętrzna, właściwa synom Bożym,

którzy postępują według Ducha (por. Ga 5, 16) i którzy kierują się prawym sumieniem moralnym, zdolnym wybrać to, co jest dobre; "... gdzie jest Duch Pański - tam wolność" (2 Kor 3, 17). Jest to, droga młodzieży, jedyna droga do budowania ludzkości dojrzałej i godnej tego imienia.

Oreędzie Jana Pawła II do Młodzieży Całego Świata z okazji VI Światowego Dnia Młodzieży. Watykan, 15 sierpnia 1990 r.

Grupa IV

„Odważ! Ja jestem, nie bójcie się!” (Mt 14,27) Mocna wiara, z której rodzi się bezgraniczna nadzieja, cnota tak bardzo dziś potrzebna, uwalnia człowieka od lęku i daje siłę duchową do przetrwania wszystkich burz życiowych. Nie lękajcie się Chrystusa! Zaufajcie Mu do końca! On jedyny „ma słowa życia wiecznego” (por. J 6,68). Chrystus nigdy nie zawodzi. (...)

Człowiek nie może stać się niewolnikiem swoich różnych skłonności i namiętności, niekiedy celowo podsycanych. Przed tym niebezpieczeństwem trzeba się bronić. Trzeba umieć używać swojej wolności, wybierając to, co jest prawdziwym dobrem. Nie dajcie się zniewolić! Nie dajcie się skusić pseudowartościami, półprawdami, urokiem mirażu, od których później będziecie się odwracać z rozczarowaniem, poranieni, a może nawet ze złamanym życiem. (...)

Na przykładzie Piotra widzimy, jak ważna jest w życiu duchowym osobista więź z Chrystusem, którą trzeba ciągle odnawiać i pogłębiać. W jaki sposób to czynić? Przede wszystkim przez modlitwę. Moi drodzy, módlcie się i uczcie się modlitwy, czytajcie i rozważajcie Słowo Boże, umacniajcie więź z Chrystusem w Sakramencie Pokuty i Eucharystii, zgłębiajcie problemy życia wewnętrznego i apostołstwa w młodzieżowych zespołach, ruchach i organizacjach kościelnych, których jest wiele w naszym kraju.

Przemówienie Jana Pawła II do młodzieży. Poznań, 3 czerwca 1997 r.

Grupa V

Młodzieniec z Ewangelii miał bardzo jasny pogląd na zasady, wedle których winno się budować ludzkie życie. A jednak i on w pewnym momencie nie zdołał przekroczyć progu swoich uwarunkowań. Kiedy Chrystus, zwracając się do niego z miłością, powiedział: „pójdź za Mną” (por. Mk 10, 21) — nie poszedł. Nie poszedł, ponieważ „miał majątkości wiele” (por. Mk 10, 22). Pragnienie, aby zachować to wszystko, co miał, przeszkodziło mu. Pragnienie, ażeby „mieć”, ażeby „więcej mieć”, przeszkodziło mu w tym, aby „bardziej być”. Wasze powołania i zawody są różne. Musicie dobrze rozważyć, w jakim stosunku — na każdej z tych dróg — pozostaje „bardziej być” do „więcej mieć”. Ale nigdy samo „więcej mieć” nie może zwyciężyć. Bo wtedy człowiek może przegrać rzecz najcenniejszą: swoje człowieczeństwo, swoje sumienie, swoją godność. To wszystko, co stanowi też perspektywę „życia wiecznego”.

„Życie wieczne” — to królestwo Boże. Przykazania Boże do niego stanowią drogę. Ale... czyż nie jest prawdą, że zależy od nich równocześnie to, co tu na ziemi można nazwać „królestwem człowieka”? Czyż może być życie na jakimkolwiek miejscu ziemi „królestwem człowieka”, jeśli się odrzuci te przykazania: nie zabijaj, nie cudzołóż, nie mów fałszywego świadectwa, czcij ojca i matkę swoją, będziesz miłował bliźniego twego?

Homilia w czasie liturgii słowa skierowana do młodzieży zgromadzonej na Westerplatte. Gdańsk, 12 czerwca 1987 r.

Grupa VI

Widzę budzącą się w Was nową świadomość odpowiedzialności i świeżą wrażliwość na potrzeby wspólnoty ludzkiej. Przenika Was pragnienie pokoju, które dzieli z Wami wielu ludzi. Cierpicie z powodu niesprawiedliwości, która nas otacza. Wyczuwacie przygnębiające niebezpieczeństwo w gigantycznym nagromadzeniu broni i w groźbie wojny nuklearnej. Boli

Was widok szerzącego się głodu i niedożywienia. Zatroskani jesteście stanem środowiska naturalnego dziś i ze względu na przyszłe pokolenia. Grozi Wam bezrobocie, wielu z Was jest bez pracy i bez perspektywy znalezienia odpowiedniej pracy. Jest dla Was czymś wstrząsającym to, że tak wielu ludzi jest poddanych uciskowi w zakresie ich działalności politycznej i spraw duchowych i nie może korzystać ze swych podstawowych praw ani jako jednostki, ani jako wspólnota. Wszystko to może wytworzyć poczucie, że życie nie ma wielkiego sensu.

W tej sytuacji niektórzy z Was mogą odczuwać pokusę ucieczki od odpowiedzialności: ucieczki w złudny świat alkoholu i narkotyków, w przelotne związki nie prowadzące do małżeństwa i założenia rodziny, w obojętność, cynizm, a nawet gwałt. Strzeżcie się zasadzek świata, który dąży do wyzyskania lub wypaczenia Waszych zdecydowanych i usilnych poszukiwań szczęścia i sensu życia. Nie uchylajcie się jednak od poszukiwania prawdziwych odpowiedzi na stające przed Wami pytania. Nie lękajcie się!

Orędzie Jana Pawła II na XVIII Światowy Dzień Pokoju. Watykan, 8 grudnia 1984 r.

JAN PAWEŁ II – WYCHOWAWCA MŁODZIEŻY

katecheza dla szkół ponadgimnazjalnych

1. CEL KATECHEZY:

- Ukazanie Jana Pawła II jako wychowawcy młodzieży;
- Kształtowanie postawy otwartej na świadome podejmowanie działalności ludzkiej i przygotowanie jednostki do życia;
- Ukazanie, że pontyfikat Jana Pawła II, był drogowskazem jak rozmawiać z młodym człowiekiem.

2. SŁOWA KLUCZE:

wychowawca, powołanie, prawda, odpowiedzialność

3. UWAGI METODYCZNE:

a. pomoce dydaktyczne:

fragmenty Pisma Świętego, fragmenty przemówień Jana Pawła II, czyste kartki A4, pisaki.

b. metody:

praca z tekstem, drama, burza mózgów, słoneczko, ćwiczenie plastyczne, pogadanka

c. literatura i środki audiowizualne:

- List apostołski Jana Pała II: *Wielkie wyzwanie przyszłości z okazji Międzynarodowego Roku Młodych*. Watykan, 31 marca 1985 r.
- <http://www.sdm.org.pl/?page=2&cat=4&rok=1985&g=o>

4. PLAN KATECHEZY:

A. WSTĘP

Modlitwa: Mt 19,16-22

Ćwiczenie: *Co to jest wychowanie?*

- czas ok. 7 min.

B. ROZWINIĘCIE

Ćwiczenie: *Jan Paweł II – wychowawca młodzieży*

- czas ok. 23 min.

C. ZAKOŃCZENIE

Ćwiczenie: *Pójdź za Mną*

- czas ok. 15 min.

5. PRZEBIEG KATECHEZY:

A. WSTĘP

Katechezę rozpoczynamy wspólną modlitwą fragmentem Pisma Świętego Mt 19, 16-26. Następnie proponuje się ćwiczenie: *Co to jest wychowanie?* Katecheta zapisuje na tablicy słowo: WYCHOWANIE. Prosi uczniów o dopisanie skojarzeń. Następnie próbujemy wspólnie utworzyć definicję wyjaśniającą słowo, którą można zapisać na tablicy.

B. ROZWINIĘCIE

W tej części oprzemy się głównie na ćwiczeniu *Jan Paweł II – wychowawca młodzieży*. Katecheta dzieli klasę na 7 grup, każda otrzymuje fragmenty wypowiedzi Ojca Świętego (materiały pomocnicze). Zadaniem młodzieży jest wykonanie plakatów, w których,

w oparciu o przeczytany fragment mają wskazać konkretne wskazówki jakie Jan Paweł II kieruje do młodych ludzi (czas na pracę maks. 10 min.).

- Grupa 1: Chrystus rozmawia z młodymi;
- Grupa 2: Młodość jest szczególnym bogactwem;
- Grupa 3: Bóg, który jest Miłością;
- Grupa 4: Pytanie o żywot wieczny;
- Grupa 5: „Chodź za Mną”
- Grupa 6: Projekt życia a powołanie chrześcijańskie
- Grupa 7: Młodość jako „wzrastanie”

Po wykonaniu zadania, młodzież prezentuje plakaty (czas na prezentację ok. 1 min. na grupę). Plakaty umieszczamy na tablicy obok definicji wychowania.

Następnie katecheta przechodzi do krótkiej pogadanki podsumowującej ćwiczenie, w której wspólnie z młodzieżą próbuje znaleźć odpowiedź na pytania:

- Dlaczego Jana Pawła II można nazwać wychowawcą młodzieży?
- Które ze wskazówek Ojca Świętego chcielibyśmy wprowadzić we własne życie?

C. ZAKOŃCZENIE

Podsumowanie katechezy stanowi ćwiczenie: *Pójdź za Mną*. Katecheta wybiera z każdej grupy po jednym przedstawicielu. Ich zadaniem będzie przygotowanie i zaprezentowanie dramy, w której:

- jedna osoba odgrywa postać Chrystusa, który w XXI wieku powołuje ludzi, by poszli za Nim
- pozostałe osoby odgrywają różne reakcje na słowa Chrystusa: „Pójdź za Mną” np.:
  - człowiek zagoniony w codziennym życiu, nie słyszający słów Chrystusa
  - człowiek robiący interesy, komentujący to: A co z tego będę miał?
  - młody człowiek słuchający muzyki, zbuntowany przeciw całemu światu
  - młody człowiek uzależniony od narkotyków i alkoholu
  - młody człowiek zaangażowany w KSM
  - młody człowiek chory na raka

W czasie gdy grupa przygotowuje inscenizację, pozostali uczniowie wpisują temat do zeszytu i odpowiadają pisemnie na pytanie:

- Dlaczego Jana Pawła II można nazwać wychowawcą młodzieży?

Czas na pracę maks. 5 min.

Następnie młodzież prezentuje dramę. Po czym dwóch wybranych uczniów odczytuje odpowiedzi na postawione pytanie. Katechezę możemy zakończyć zachęceniem młodzieży do udziału w obchodach Dnia Papieskiego.

6. MATERIAŁY POMOCNICZE:

A.

Mt 19, 16-22

„A oto podszedł do Niego pewien człowiek i zapytał: Nauczycielu, co dobrego mam czynić, aby otrzymać życie wieczne? Odpowiedział mu: Dlaczego Mnie pytasz o dobro? Jeden tylko jest Dobry. A jeśli chcesz osiągnąć życie, zachowaj przykazania. Zapytał Go:

Które? Jezus odpowiedział: Oto te: Nie zabijaj, nie cudzołóż, nie kradnij, nie zeznawaj fałszywie, czcij ojca i matkę oraz miłuj swego bliźniego, jak siebie samego! Odrzekł Mu młodzieniec: Przestrzegałem tego wszystkiego, czego mi jeszcze brakuje? Jezus mu odpowiedział: Jeśli chcesz być doskonały, idź, sprzedaj, co posiadasz, i rozdaj ubogim, a będziesz miał skarb w niebie. Potem przyjdź i chodź za Mną! Gdy młodzieniec usłyszał te słowa, odszedł zasmucony, miał bowiem wiele posiadłości.”

B.

Grupa I:

Chrystus rozmawia z młodymi

„Szczególnie może wyraźnie dostrzeżemy ten związek, gdy rozważymy zapisaną przez Ewangelistów rozmowę Chrystusa z młodzieńcem. Na pytanie: "Nauczycielu dobry, co mam czynić, aby osiągnąć życie wieczne?" - Jezus odpowiada naprzód pytaniem: "Czemu nazywasz mnie dobrym? Nikt nie jest dobry, tylko sam Bóg". W dalszym ciągu mówi: "Znasz przykazania" Nie zabijaj, nie cudzołóż, nie kradnij, nie zeznawaj fałszywie, nie oszukuj, czcij swego ojca i matkę". W tych słowach przypomina Jezus rozmówcy niektóre przykazania Dekalogu. Jednakże na tym rozmowa się nie kończy, młodzieniec bowiem stwierdza: "Nauczycielu, wszystkiego tego przestrzegałem od mojej młodości". Wówczas - pisze Ewangelista - "Jezus spojrział z miłością na niego i rzekł mu: "Jednego ci brakuje. Idź, sprzedaj wszystko, co masz i rozdaj ubogim, a będziesz miał skarb w niebie. Potem przyjdź i chodź za Mną!" W tym miejscu zmienia się klimat wydarzenia. Pisze Ewangelista: Młodzieniec "spochmurniał na te słowa i odszedł zasmucony, miał bowiem wiele posiadłości". Są jeszcze inne miejsca w Ewangeliach, gdzie Jezus z Nazaretu spotyka się z młodymi - szczególnie sugestywne dwa wskrzeszenia: córki Jaira oraz młodzieńca z Naim, jednakże śmiało możemy przyjąć, że przypomniana powyżej rozmowa jest spotkaniem najkompletniejszym i najbogatszym w treść. Można też powiedzieć, że posiada ona charakter najbardziej uniwersalny i ponadczasowy. To poniekąd stale i wciąż, poprzez stulecia i pokolenia, Chrystus tak rozmawia z młodym człowiekiem, chłopcem czy dziewczyną. Rozmawia na różnych miejscach ziemskiego globu, wśród różnych narodów, ras kultur. Każdy z Was jest w tej rozmowie Jego potencjalnym rozmówcą.”

Grupa II:

Młodość jest szczególnym bogactwem

”Chodzi o to, że sama młodość (niezależnie od jakichkolwiek dóbr materialnych) jest szczególnym bogactwem człowieka, dziewczyny czy chłopca - i najczęściej też jako swoiste bogactwo bywa przez młodych przeżywana. Okres ten różni się z pewnością od okresu dzieciństwa - jest właśnie wyjściem z lat dziecięcych - różni się również od okresu pełnej dojrzałości. Okres młodości jest bowiem czasem szczególnie intensywnego odkrywania ludzkiego "ja" - i związanych z nim właściwości oraz uzdolnień. Stopniowo i sukcesywnie odsłania się przed wewnętrznym widzeniem rozwijającej się osobowości młodzieńczej lub dziewczęcej owa specyficzna, poniekąd jedyna i неповtarzalna - potencjalność konkretnego człowieczeństwa, w którą wpisany jest jakby cały projekt przyszłego życia. Życie rysuje się jako realizacja owego projektu: jako "samourzeczywistnienie". Jest to bogactwo odkrywania a zarazem planowania, wybierania, przewidywania i podejmowania pierwszych własnych decyzji, które mają znaczenie dla przyszłości w wymiarze ściśle osobowym ludzkiej egzystencji. Równocześnie są one społecznie ważne.”

Grupa III:

Bóg, który jest Miłością

„Tylko Bóg jest dobry - to znaczy: w Nim i tylko w Nim wszystkie wartości mają swe pierwsze źródło i ostateczne spełnienie: w Nim jest "alfa i Omega, Początek i Koniec". Tylko w Nim znajdują one swą prawdziwość i swe definitywne potwierdzenie. Bez Niego - bez odniesienia do Boga - cały świat wartości stworzonych zawisa jakby w ostatecznej próżni. Traci również swą przejrzystość, swą wyrazistość. Zło przedstawia się jako dobro, a dobro zostaje zdyskwalifikowane. Czyż nie wskazuje na to również i doświadczenie naszych czasów wszędzie tam, gdzie Bóg został odsunięty poza horyzont ocen, wartościowań, czynów...? Dlaczego tylko Bóg jest dobry? Dlatego - ponieważ On jest miłością. Także odpowiedź daje Chrystus słowami Ewangelii, a nade wszystko świadectwem własnego życia i śmierci: "Tak bowiem Bóg umiłował świat, że Syna swego Jednorodzonego dał...". Dlatego właśnie Bóg jest dobry, ponieważ: "jest Miłością". Pytanie o wartość, pytanie o sens życia - powiedzieliśmy - należy do szczególnego bogactwa młodości. Wrywa się z samego serca poszukiwań i niepokojów związanych z projektem tego życia, jakie trzeba podjąć i urzeczywistnić. Jeszcze bardziej, gdy młodość jest doświadczona cierpieniem własnym lub głęboko świadoma cierpienia innych; gdy doznaje głębokiego wstrząsu wobec wielorakiego zła, jakie jest w świecie; wreszcie: gdy staje oko w oko z tajemnicą grzechu, ludzkiej nieprawości (mysterium iniquitatis). Odpowiedź Chrystusa brzmi: tylko Bóg jest dobry... tylko Bóg jest Miłością. Odpowiedź ta może wydać się trudna. Równocześnie jest ona stanowcza i jest - prawdziwa. Niesie w sobie ostateczne rozwiązanie. Jakże bardzo modłę się o to, abyście Wy, młodzi Przyjaciele, usłyszeli tę odpowiedź Chrystusa w sposób jak najbardziej osobisty. Abyście znaleźli wewnętrzną drogę do jej zrozumienia, do jej przyjęcia i podjęcia.”

Grupa IV:

Pytanie o żywot wieczny

”Co mam czynić, ażeby życie moje miało wartość, ażeby miało sens? To pasjonujące pytanie, w ustach młodzieńca z Ewangelii, brzmi: "co mam czynić, ażeby osiągnąć życie wieczne?" Czy człowiek, który w ten sposób pyta, przemawia językiem jeszcze zrozumiałym dla ludzi współczesnych? Czy nie jesteśmy tym pokoleniem, któremu świat i postęp doczesny całkowicie wypełnia horyzont bytowania? Myślmy przede wszystkim w kategoriach ziemskich. Jeżeli przekraczamy granice naszej planety, to w tym celu, ażeby inaugurować loty międzyplanetarne, ażeby przesyłać sygnały ku innym planetom i zapuszczać w ich kierunku sondy kosmiczne. To wszystko stało się treścią naszej nowoczesnej cywilizacji. Nauka wraz z techniką odsłoniły w stopniu nieporównywalnym możliwości człowieka w stosunku do materii - i opanowały również wewnętrzny świat jego myślenia, jego sprawności, jego dążności, jego pasji. Równocześnie jednak jest jasne, że kiedy stajemy wobec Chrystusa, kiedy On staje się powiernikiem pytań naszej młodości - nie możemy zapytać inaczej niż ów młodzieniec z Ewangelii: "co mam czynić, aby osiągnąć życie wieczne?". Każde inne pytanie o sens i wartość naszego życia byłoby - wobec Chrystusa - niewystarczające i nieistotne. Chrystus bowiem nie tylko jest "nauczycielem dobrym", który wskazuje drogi życia na ziemi... On jest świadkiem tych ostatecznych przeznaczeń, jakie człowiek ma w Bogu samym. Jest On świadkiem nieśmiertelności człowieka. Ewangelia, którą głosił swoim słowem, zostaje ostatecznie przypieczętowana krzyżem i zmartwychwstaniem w tajemnicy paschalnej. Jeżeli więc pragniesz, drogi Bracie lub Sostro, rozmawiać z Chrystusem w całej

prawdzie Jego świadectwa, musisz z jednej strony "umiłować świat" - "Tak bowiem Bóg umiłował świat, że Syna swego Jednorodzonego dał" - a równocześnie musisz zdobyć się na dystans wewnętrzny w stosunku do tej całej bogatej i pasjonującej rzeczywistości, jaką jest "świat". Musisz się zdobyć na pytanie o życie wieczne. Albowiem "przemija... postać tego świata". I każdy z nas jest poddany jego przemijaniu. Człowiek rodzi się z perspektywą dnia swojej śmierci w wymiarze świata widzialnego. Równocześnie - człowiek, którego wewnętrzną racją bytu jest, aby przerastał siebie, nosi w sobie także to wszystko, czym przerasta świat. To wszystko, czym człowiek - tkwiąc w świecie - przerasta świat w samym sobie, tłumaczy się obrazem i podobieństwem Boga, które wpisane jest w istotę ludzką od początku. I to wszystko, czym człowiek przerasta świat, nie tylko uzasadnia pytanie o życie wieczne, ale czyni je wręcz nieodzownym. Jest to pytanie, które ludzie zadają sobie od dawna, nie tylko w obrębie chrześcijaństwa, również i poza nim. Musicie zdobyć się na odwagę, aby je również postawić, tak jak młodzieniec z Ewangelii. Chrześcijaństwo uczy nas rozumienia doczesności z perspektywy królestwa Bożego, z perspektywy życia wiecznego. Bez tej perspektywy doczesność, choćby najbogatsza, choćby najwyszczególniej ukształtowana, nie przynosi człowiekowi na końcu niczego innego, jak tylko: konieczność śmierci."

Grupa V:

„Chodź za Mną!”

"Czego mi jeszcze brakuje?" To pytanie jest bardzo ważne. Wskazuje na to, że w świadomości moralnej człowieka, i to właśnie człowieka młodego, który kształtuje projekt całego swojego życia, ukryte jest dążenie do "czegoś więcej". To dążenie daje o sobie znać na różne sposoby. Stwierdzamy je również wśród ludzi, którzy zdają się stać daleko od naszej religii. Kiedy młodzieniec pyta o "więcej": "czego jeszcze mi nie dostaje?", Jezus patrzy na niego z miłością - a ta miłość znajduje teraz nowe jeszcze znaczenie. Człowiek zostaje wewnętrznie przeprowadzony ręką Ducha Świętego od życia wedle przykazań do życia w świadomości daru - a pełne miłości spojrzenie Chrystusa wyraża to wewnętrzne "przejście". W tej chwili jednak pragnę Wam powiedzieć o szczególnym znaczeniu tych słów, jakie Chrystus wypowiedział do młodzieńca. Czynię to zaś w tym przeświadczeniu, że słowa owe Chrystus wypowiada w Kościele do niektórych swoich młodych rozmówców w każdym pokoleniu. Również i w naszym. Słowa te oznaczają wówczas szczególne powołanie we wspólnocie Ludu Bożego. Kościół znajduje Chrystusowe "pójdź za Mną" u początku każdego powołania do służby w sakramentalnym kapłaństwie, co wiąże się równocześnie w Kościele rzymskokatolickim ze świadomym i dobrowolnym wyborem bezżenności. To samo Chrystusowe "pójdź za Mną" Kościół znajduje u początku powołania zakonnego, w którym poprzez profesję rad ewangelicznych (czystości, ubóstwa i posłuszeństwa) mężczyzna lub kobieta uznają za swój taki program życia, jaki Chrystus sam urzeczywistniał na ziemi dla królestwa Bożego. Składając śluby zakonne, osoby takie podejmują się dawać szczególne świadectwo miłości Boga ponad wszystko, a zarazem owemu powołaniu do zjednoczenia z Bogiem w wieczności, jakie skierowane jest do wszystkich. Trzeba jednakże, ażeby niektórzy dawali o tym wyjątkowe świadectwo wobec innych. I dlatego wszystkim Wam młodym, na tym doniosłym etapie rozwoju Waszej kobiecej czy męskiej osobowości, pragnę powiedzieć: jeżeli takie wezwanie dociera do Twego serca, nie zagłuszaj go! Pozwól mu rozwinąć się w dojrzałe powołanie! Współdziałaj z nim przez modlitwę i wierność przykazaniom! "Żniwo bowiem jest wielkie" . Ogromnie wielu potrzeba takich, do których trafi Chrystusowe wezwanie "pójdź za Mną". Ogromnie potrzeba kapłanów wedle Serca Bożego - i ogromnie też potrzebne jest współczesnemu Kościołowi i światu świadectwo życia bez reszty oddanego

Bogu: świadectwo takiej obłubieńczej miłości samego Chrystusa, które w sposób szczególny uobecnia królestwo Boże wśród ludzi i przybliża je w świecie.”

Grupa VI:

Projekt życia a powołanie chrześcijańskie

”Ten "projekt" jest "powołaniem", o ile w nim dochodzą do głosu różne czynniki wzywające. Te czynniki układają się zwykle w określony porządek wartości (nazywany także: hierarchią wartości), z których wyłania się atrakcyjny dla młodego serca ideał do urzeczywistnienia. Na tej drodze "powołanie" staje się "projektem" - a projekt zaczyna oznaczać także powołanie. Skoro jednak znajdujemy się wobec Chrystusa i nasze rozważania o młodości opieramy na Jego rozmowie z młodzieńcem, wówczas wypada nam ów stosunek "projektu życia" do "życiowego powołania" ująć jeszcze głębiej. Człowiek jest stworzeniem i zarazem jest przybranym w Chrystusie synem Bożym: dzieckiem Boga. Wobec tego pytanie: "co mam czynić?" stawia człowiek w młodości nie tylko sobie i innym ludziom, od których może spodziewać się odpowiedzi, zwłaszcza rodzicom i wychowawcom - ale stawia to pytanie również Bogu jako Stwórcy i Ojcu. Stawia je w tej szczególnej przestrzeni wewnętrznej, w której nauczył się obcować z Bogiem, przede wszystkim na modlitwie. Pyta więc Boga: "co mam czynić?" Jaki jest Twój plan w stosunku do mojego życia? Twój plan: stwórczy i ojcowski? Jaka jest Twoja wola? Pragnę ją wypełnić. W takim odniesieniu "projekt życia" nabiera znaczenia "życiowego powołania" jako czegoś, co zostaje człowiekowi zadane przez Boga. Młody człowiek, wchodząc w siebie, a zarazem podejmując rozmowę z Chrystusem na modlitwie, pragnie jak gdyby odczytać tę odwieczną myśl, jaką w stosunku do niego kieruje Bóg: Stwórca i Ojciec. Przekonuje się wówczas, że zadanie, jakie Bóg mu stawia, jest całkowicie pozostawione jego wolności, a równocześnie określone szeregiem okoliczności natury wewnętrznej i zewnętrznej. Wnikając w nie, młody człowiek, chłopiec czy dziewczyna, równocześnie buduje swój projekt życia i rozpoznaje ten projekt jako powołanie, do którego wzywa go Bóg.”

Grupa VII:

Młodość jako "wzrastanie"

„Pozwólcie, że zamknę ten etap rozważań przypomnieniem słów, w których Ewangelia mówi o młodości samego Jezusa z Nazaretu. Są one związane, chociaż pokrywają okres trzydziestu lat spędzonych w domu rodzinnym, u boku Maryi i Józefa - cieśli. Ewangelista Łukasz pisze: "Jezus zaś czynił postępy (wzrastał) w mądrości, w latach i w łasce u Boga i u ludzi". Tak więc młodość jest "wzrastaniem". Wzrastanie "w latach" odnosi się do naturalnego związku człowieka z czasem: owo wzrastanie jest jakby etapem "wstępującym" w całokształcie ludzkiego przemijania. Odpowiada temu cały rozwój psychofizyczny: wzrastanie tych wszystkich energii, poprzez które konstytuuje się normalna ludzka indywidualność. Trzeba, ażeby procesowi temu odpowiadało "wzrastanie w mądrości i w łasce". Trzeba, ażeby młodość była "wzrastaniem", aby niosła z sobą stopniową akumulację wszystkiego, co prawdziwe, co dobre i piękne - nawet gdy bywa ona "od zewnątrz" połączona z cierpieniami, utratą bliskich i drogich osób oraz z całym doświadczeniem zła, jakie nieustannie daje o sobie znać w tym świecie, w którym żyjemy. Człowiek współczesny, zwłaszcza w obrębie wysoce rozwiniętej cywilizacji technicznej i przemysłowej, stał się na wielką skalę eksploatatorem przyrody. I dlatego też życzę Wam, Młodym, aby Wasze "wzrastanie w latach i w mądrości" dokonywało się przez obcowanie z przyrodą. Miejcie na to czas! Nie żałujcie go! Podejmujcie również trud i wysiłek, jaki to obcowanie niesie czasem z sobą, zwłaszcza gdy pragniemy docierać do rejonów szczególnie eksponowanych. Życzę

Wam również, aby to "wzrastanie" dokonywało się na drodze obcowania z dziełami człowieka, a bardziej jeszcze z samymi żywymi ludźmi. Szczególnie jednak uczymy się człowieka obcując z ludźmi. Trzeba ażeby młodość pozwalała Wam "wzrastać w mądrości" przez to obcowanie. Jest to przecież czas, w którym nawiązują się nowe kontakty koleżeństwa i przyjaźnie, w kręgu szerszym niż sama rodzina. Tak więc uczymy się ludzi, aby pełniej być człowiekiem, poprzez umiejętność "dawania siebie": być człowiekiem "dla drugich". Życzę Wam również tego "wzrastania" przez obcowanie z Bogiem. Może temu służyć - w znaczeniu pośrednim - również i obcowanie z naturą i obcowanie z ludźmi. W sposób bezpośredni służy temu zwłaszcza modlitwa. Módlcie się i ucicie się modlitwy. Otwierajcie Wasze serca i Wasze sumienia przed Tym, który Was zna lepiej, niż Wy sami siebie. Rozmawiajcie z Nim. Wnikajcie w słowo Boga Żywego, czytając i rozważając Pismo Święte. Starajcie się żyć w łasce Bożej."